

Archeologienota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Campus Sint-Jan te Genk

**Maarten Smeets
Annelies De Raymaecker
Vanessa Vander Ginst
Nick Van Liefferinge
Marjolein van der Waa
Jeroen Verrijckt
Wouter Yperman**

**Kessel-Lo, 2016
Studiebureau Archeologie bvba**

Archeologienota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Campus Sint-Jan te Genk

**Maarten Smeets
Annelies De Raymaeker
Vanessa Vander Ginst
Nick Van Liefferinge
Marjolein van der Waa
Jeroen Verrijckt
Wouter Yperman**

**Kessel-Lo, 2016
Studiebureau Archeologie bvba**

Colofon

Archeologienota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Campus Sint-Jan te Genk
--

Initiatiefnemer:	UC Limburg vzw
Projectleiding:	Maarten Smeets
Erkend archeoloog:	Annelies De Raymaeker
Auteurs:	Annelies De Raymaeker, Marjolein van der Waa, Maarten Smeets, Nick Van Liefferinge, Vanessa Vander Ginst, Jeroen Verrijckt, Wouter Yperman
Foto's en tekeningen:	Studiebureau Archeologie bvba (tenzij anders vermeld) Afbeelding titelblad: impressie van het Sint-Jansziekenhuis, afkomstig uit de brochure "Sint-Jansziekenhuis Schiepse Bos Genk". 1985.

Op alle teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Studiebureau Archeologie bvba mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd, bewerkt en/of openbaar gemaakt, hetzij door middel van webpublicatie, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

Studiebureau Archeologie bvba
Jozef Wautersstraat 6
3010 Kessel-Lo
www.studiebureau-archeologie.be
info@studiebureau-archeologie.be
tel: 0474/58.77.85
fax: 016/77.05.41

©2016, Studiebureau Archeologie bvba

Inhoudstafel

Inhoudstafel	1
Hoofdstuk 1 Bureauonderzoek	3
1.1 Beschrijvend gedeelte	3
1.1.1 Administratieve gegevens	3
1.1.2 Archeologische voorkennis	5
1.1.3 Onderzoeksopdracht	5
Vraagstelling	6
Randvoorwaarden	6
Beschrijving geplande werken	6
Huidige situatie	6
Geplande werken	7
1.1.4 Werkwijze en motivering bronselectie	10
1.2 Assessmentrapport	11
1.2.1 Landschappelijke ligging van het projectgebied	11
1.2.2 Historische beschrijving van het projectgebied	16
1.2.3 Archeologisch kader van het projectgebied	23
1.2.3.1 Vastgestelde archeologische zones	23
1.2.3.2 Gebieden “geen archeologisch erfgoed”	24
1.2.3.3 Beschermd archeologische sites	24
1.2.4 Archeologische verwachting (datering en interpretatie) van het onderzochte gebied	25
1.2.5 Synthese en beantwoording onderzoeksvragen	25
1.3 Samenvatting	26
1.3.1 Samenvatting voor een gespecialiseerd publiek	26
1.3.2 Samenvatting voor een niet-gespecialiseerd publiek	26
Hoofdstuk 2 Programma van maatregelen	28
2.1 Administratieve gegevens	28
2.2 Gemotiveerd advies	28
2.3 Programma van maatregelen	
Bibliografie	33
Bijlage 1 : Plannenlijst	
Bijlage 2 : Fotolijst	
Bijlage 3 : Verklarende nota van de initiatiefnemer	
Bijlage 4 : Terreindoorsneden van de geplande werken	

Hoofdstuk 2 Programma van maatregelen

2.1 Administratieve gegevens

Projectcode:	2016 J 59 (bureauonderzoek)
Aanleiding:	De opgemaakte archeologienota kadert in een geplande bouwkundige vergunningsaanvraag. De nota werd opgemaakt voor de aanleg van een tijdelijke docentenparking: het projectgebied heeft een oppervlakte van 163277 m² en het onderwerp van de vergunningsaanvraag bedraagt 2779 m². Daarmee valt de vergunningsaanvraag binnen de aanvragen waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen 3000 m² of meer bedraagt (Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 en de Code van Goede Praktijk).
Erkend archeoloog:	Annelies De Raymaeker OE/ERK/Archeoloog/2015/00148, Studiebureau Archeologie bvba, OE/ERK/Archeoloog/2015/00002
Locatie:	Genk, Campus Sint-Jan, Schiepse Bos 6 (fig. 1.1 en 1.2) Bounding box: punt 1: x= 230437, y= 183276 punt 2: x= 230977, y= 183883 Genk, Afd. 1, Sectie I, perceel 1216K (fig. 2.1) N.b.: in de loop van de tekst zal onderscheid worden gemaakt tussen het <i>projectgebied</i>, te weten het kadastraal perceel 1216 K, en het <i>vergunningsgebied</i>, het terrein waar de vergunning effectief voor wordt aangevraagd en waarbinnen de werken zullen plaatsvinden. Ook op het kaartmateriaal staat dit onderscheid visueel weergegeven.
Periode uitvoering:	3-10-2016 t/m 19-10-2016
Relevante termen:	Podzol, prehistorie, Kempen, bureauonderzoek
Verstoorde zones:	Geen

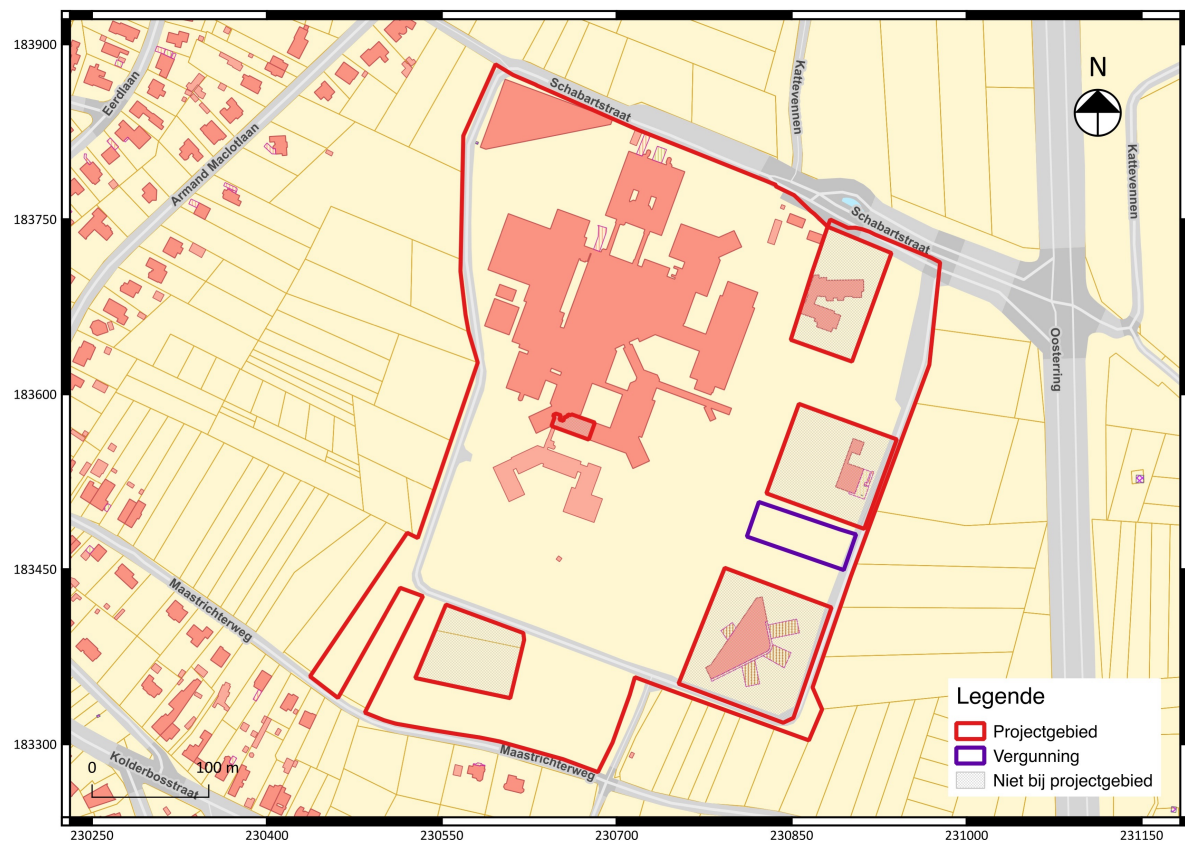

Fig. 2.1: Uittreksel van het kadasterplan met situering van het projectgebied (©CADGIS).

2.2 Gemotiveerd advies

Op basis van de beschikbare informatie - verzameld tijdens het bureauonderzoek - kan worden aangetoond een verdere zoektocht naar archeologische waarden in de ondergrond (karteren) in functie van de eventueel bedreigde archeologische waarden overbodig blijkt, wegens het ontbreken van een directe dreiging voor de eventueel aanwezige archeologische waarden. Binnen de begrenzing van het vergunningsgebied zal de bodem niet verstoord worden bij de uitvoering van de geplande werken: een laag geotextiel zal de onaangeroerde teelaarde bedekken en hierop zal een kunstmatige ophoging van maximaal 29 cm worden geconstrueerd (zie fig. 2.2 tot en met fig. 2.4). Deze kunstmatige ophoging zal onder andere bestaan uit een draagbed met daarbovenop betonnen rijplaten. Het bestaande terreinprofiel zal niet worden gewijzigd door de uitvoering van de werken.

Naar aanleiding van de ingezamelde aardkundige gegevens en de reeds geregistreerde losse vondsten van 2 stuks lithisch materiaal binnen een straal van 1 km rondom het projectgebied zou weliswaar een hoge verwachting voor steentijdsites en andere (pre)historische vindplaatsen kunnen worden voorgesteld voor het onderzoeksgebied. Echter de huidige fysieke toestand van het terrein evenals de aard van de geplande werken vormen doorslaggevende argumenten om **geen (paleo)landschappelijke booronderzoek** uit te voeren. Momenteel wordt het terrein gebruikt als tijdelijke grondopslag. Landschappelijke boringen zullen niet over het ganse terrein verspreid kunnen worden aangelegd, waardoor de methode geen accurate resultaten zal opleveren in functie van de doelstelling om de bodemopbouw van het gehele vergunningsgebied te evalueren op de

aan/afwezigheid van een paleobodem. Doorslaggevend is echter dat deze methode *niet noodzakelijk* is voor het terrein, aangezien de bodemopbouw niet verstoord zal worden door de geplande werken. Uit de bovenstaande redenering volgt automatisch de uitsluiting van een **archeologisch (verkennend) booronderzoek** en een **waarderend archeologisch booronderzoek** in functie van de kartering van steentijdsites in afgebakende pedogenetische zones met een hoog archeologisch potentieel.

De uitvoering van **geofysisch onderzoek** is *niet mogelijk* op het terrein, aangezien de nu aanwezige grondhopen hiervoor de weg versperren. Voor het uitvoeren van deze niet-invasieve methode dient het onderzoeksterrein zo vlak mogelijk te zijn. Het uitvoeren van geofysisch onderzoek op een terrein met een grondopslag tot enkele meters hoogte is daarnaast *niet nuttig* omdat de opgeleverde data accuraat noch precies zullen zijn. Doorslaggevend is echter dat deze methode *niet noodzakelijk* is voor het terrein, aangezien de bodemopbouw niet verstoord zal worden door de geplande werken.

De geplande werken behelzen geen ingreep in de bodem. Het uitvoeren van **proefputten/proefsleuven met ingreep in de bodem** met als doel het detecteren van (goed bewaarde) (pre)historische vindplaatsen wordt dus *nuttig noch noodzakelijk* geacht. Wanneer men een archeologisch onderzoek adviseert met ingreep in de bodem voor een specifiek terrein waarbinnen de eventueel aanwezige archeologische waarden niet worden bedreigd, druist men in tegen het Europese Verdrag van Malta²¹ dat stelt dat het aanwezige bodemarchief zoveel mogelijk *in situ* wordt bewaard, tenzij hiervoor een directe bedreiging kan worden vastgesteld. De bodem biedt immers de beste garantie op de goede conservering van archeologische resten.

²¹ Waarmee verwezen wordt naar artikel 4 van de Conventie van Malta in 1992.

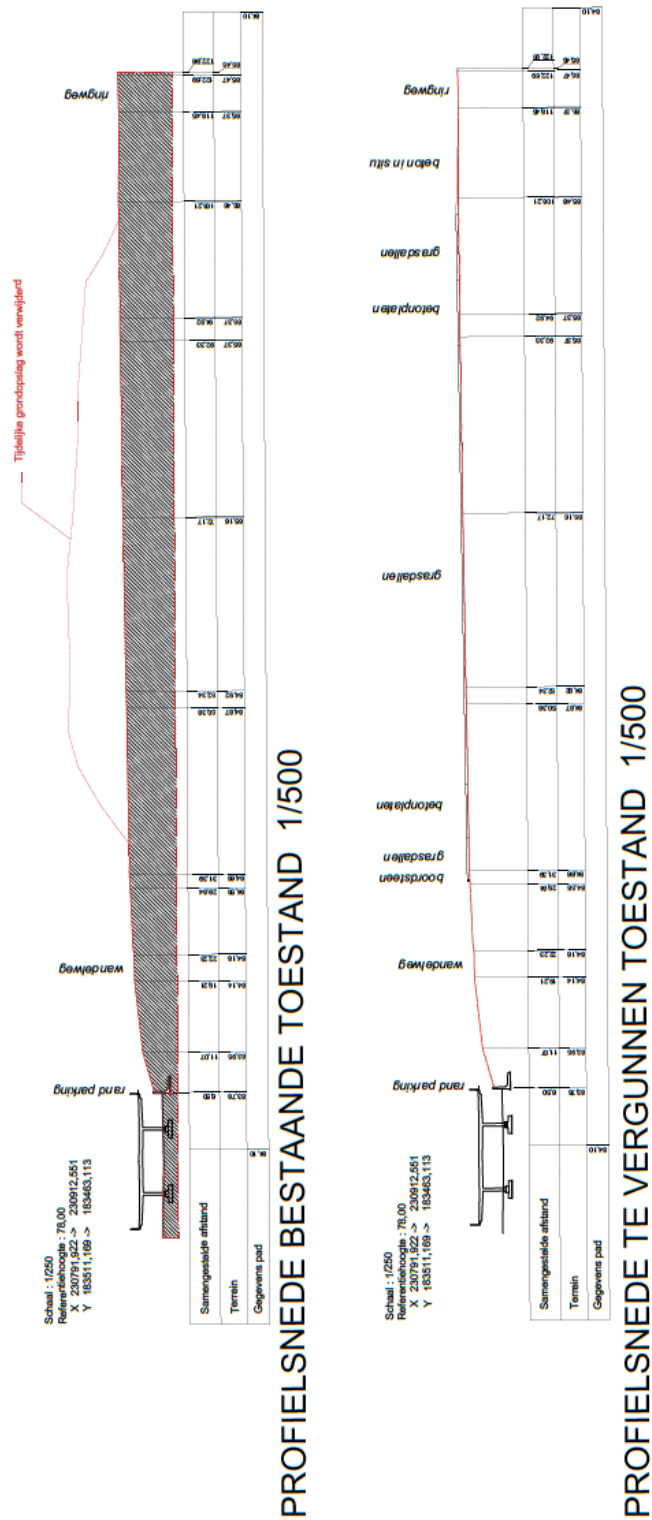

Fig. 2.3: Profielsneden van de bestaande toestand en de te vergunnen toestand (detail).

Fig. 2.4: Detail uit profielsnede 1.

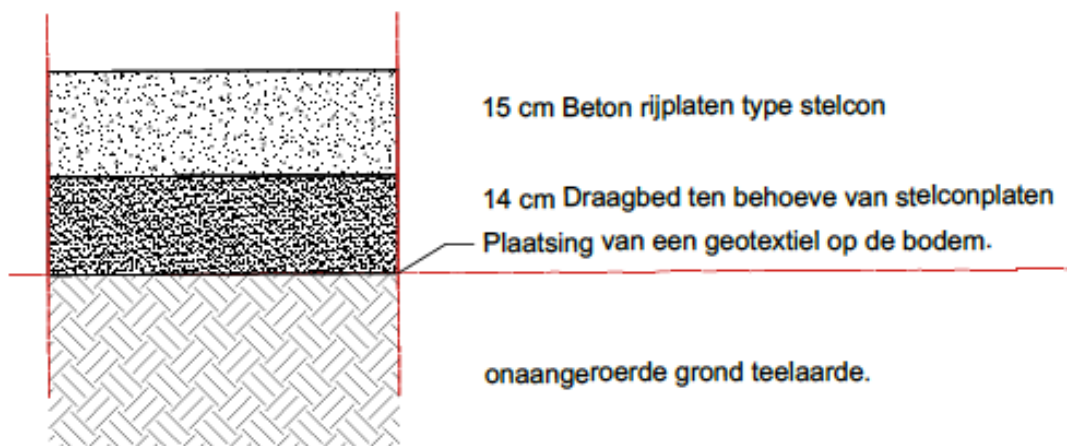

Fig. 2.5: Detail uit profielsnede 2.

2.3 Programma van maatregelen

Voor wat betreft het projectgebied zijn er duidelijke argumenten voorhanden dat de geplande werken de bodemopbouw binnen het vergunningsgebied niet zullen verstoren. Er dienen dan ook geen verdere archeologische onderzoeken (wegens het niet bestaan van een dreiging voor de eventueel aanwezige relevante archeologische waarden) voor dit projectgebied te worden uitgevoerd. Hieruit volgt dat er geen programma van maatregelen voor een archeologische opgraving wordt opgesteld.

Bibliografie

Literatuur:

Van Ranst E. en Sys C. 2000. *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1:20 000)*. Gent: Laboratorium voor Bodemkunde.

Websites:

<https://geo.onroerendergoed.be> (bron geraadpleegd oktober 2016)

<https://cai.onroerendergoed.be> (bron geraadpleegd oktober 2016)

<https://onderzoeksbalans.onroerendergoed.be/onderzoeksbalans/archeologie> (bron geraadpleegd oktober 2016)

www.dov.vlaanderen.be (bron geraadpleegd oktober 2016)

www.geopunt.be (bron geraadpleegd oktober 2016)

<https://www.cartesius.be/> (bron geraadpleegd oktober 2016)

Bijlage 1 : Plannenlijst

Projectcode	2016 J 59
Onderwerp	Plannenlijst
Plannummer	1
Type plan	Topografische kaart
Onderwerp plan	Locatie projectgebied
Aanmaakschaal	1/2500
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (M. van der Waa)
Datum	1996
Plannummer	2
Type plan	Kadasterplan
Onderwerp plan	Locatie projectgebied
Aanmaakschaal	1/2500
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (M. van der Waa)
Datum	2016
Plannummer	3
Type plan	Digitaal hoogtemodel (DHM II)
Onderwerp plan	Weergave reliëf
Aanmaakschaal	1/2500
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (M. van der Waa)
Datum	2013-2015
Plannummer	4
Type plan	Tertiair geologische kaart
Onderwerp plan	Bodemopbouw
Aanmaakschaal	1/10000
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (M. van der Waa)
Datum	1989-2001
Plannummer	5
Type plan	Quartaire geologische kaart
Onderwerp plan	Bodemopbouw
Aanmaakschaal	1/10000
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (M. van der Waa)
Datum	1991-2005
Plannummer	6
Type plan	Bodemerosiekaart
Onderwerp plan	Bodemopbouw
Aanmaakschaal	1/10000
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferentieerd (M. van der Waa)
Datum	2012-2015

Plannummer	7
Type plan	Ferrariskaart
Onderwerp plan	Historische kaart
Aanmaakschaal	1/10000
Aanmaakwijze	Analoog
Datum	1771-1778
Plannummer	8
Type plan	Ferrariskaart
Onderwerp plan	Historische kaart
Aanmaakschaal	1/2500
Aanmaakwijze	Analoog
Datum	1771-1778
Plannummer	9
Type plan	Poppkaart
Onderwerp plan	Historische kaart
Aanmaakschaal	1/10000
Aanmaakwijze	Analoog
Datum	1842-1879
Plannummer	10
Type plan	Atlas der Buurtwegen
Onderwerp plan	Historische kaart
Aanmaakschaal	1/10000
Aanmaakwijze	Analoog
Datum	1841
Plannummer	11
Type plan	Vandermaelenkaart
Onderwerp plan	Historische kaart
Aanmaakschaal	1/10000
Aanmaakwijze	Analoog
Datum	1846-1954
Plannummer	12
Type plan	Bodembedekkingskaart
Onderwerp plan	Bodemgebruik
Aanmaakschaal	1/10000
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferereerd (M. van der Waa)
Datum	2012
Plannummer	13
Type plan	CAI-kaart
Onderwerp plan	CAI locaties
Aanmaakschaal	1/10000
Aanmaakwijze	Digitaal (M. van der Waa)

Datum	17/10/2016
Plannummer	14
Type plan	Synthesekaart
Onderwerp plan	Impactstudie
Aanmaakschaal	1/10000
Aanmaakwijze	Digitaal (M. van der Waa)
Datum	17/10/2016
Plannummer	15
Type plan	Kadasterplan
Onderwerp plan	Locatie projectgebied
Aanmaakschaal	1/2500
Aanmaakwijze	Digitaal, georeferereerd (M. van der Waa)
Datum	2016

Bijlage 2 : Fotolijst

Projectcode	2016 J 59
Onderwerp	Fotolijst
ID	F1
Type	Terreinfoto
Vervaardiging	Satellietfoto © <i>Google</i>
Onderwerp	Zicht op huidige situatie terrein (2016)
ID	F2
Type	Luchtfoto
Vervaardiging	Analoog
Onderwerp	Luchtfoto projectgebied (opnamedatum 1971)
ID	F3
Type	Luchtfoto
Vervaardiging	Analoog
Onderwerp	Luchtfoto projectgebied (opnamedatum 2000)
ID	F4
Type	Luchtfoto
Vervaardiging	Analoog
Onderwerp	Luchtfoto (opname zomer 2012)
ID	F5
Type	Luchtfoto
Vervaardiging	Analoog
Onderwerp	Luchtfoto detail (opname zomer 2012)
ID	F6
Type	Terreinfoto
Vervaardiging	Satellietfoto © <i>Google</i>
Onderwerp	Zicht op huidige situatie terrein (2016)

Bijlage 3 : Verklarende nota van de intitiatiefnemer

Onderwerp: Aanbesteding aanleg tijdelijke parking LiZa
Datum: 09/11/2016
Betreft: Aanvullende eisen m.b.t. archeologie

Tijdelijke parking docenten LiZa

Ten gevolge van de toenemende parkeerdruk op de campus is de noodzaak ontstaan om een tijdelijke parking te realiseren voor de docenten van LiZa, de Limburgse Zorgacademie waarin Ziekenhuis Oost Limburg, UCLL en Hogeschool Genk participeren.

Vanwege het tijdelijke karakter en de beoogde landschappelijke kwaliteit van de campus wordt de parking uitgevoerd in grasdallen en/of een ander type waterdoorlatende bestrating. Hierdoor wordt regenwater lokaal geïnfiltreerd in de bodem en zijn hemelwater afvoeren en riolering niet nodig en gevraagd.

Archeologienota

ZOL schakelde Studiebureau Archeologie in voor het opstellen van een archeologienota, die nodig is voor de aanvraag van de stedenbouwkundige vergunning. Om het project niet te vertragen werd besloten om de parking zodanig te ontwerpen en bouwen dat deze bovenop het maaiveld gerealiseerd wordt en de bestaande bodem niet geroerd wordt. Mits deze werkwijze schriftelijk bevestigd wordt kan de archeologienota bekrachtigd worden zonder uitvoering van sleufproeven of andere boringen.

Aanvullende eisen aanbesteding

Middels deze nota bevestigen wij dat in de aanbestedingsdocumenten en het contract van de aannemer(s) de volgende aanvullende eisen worden opgenomen om te voorkomen dat de ondergrond geroerd wordt:

- de nieuwe parking inclusief de nodige funderings- en uitvlaklagen wordt bovenop de bestaande ondergrond uitgevoerd;
- en de bestaande ondergrond inclusief teelaarde mogen niet geroerd worden.

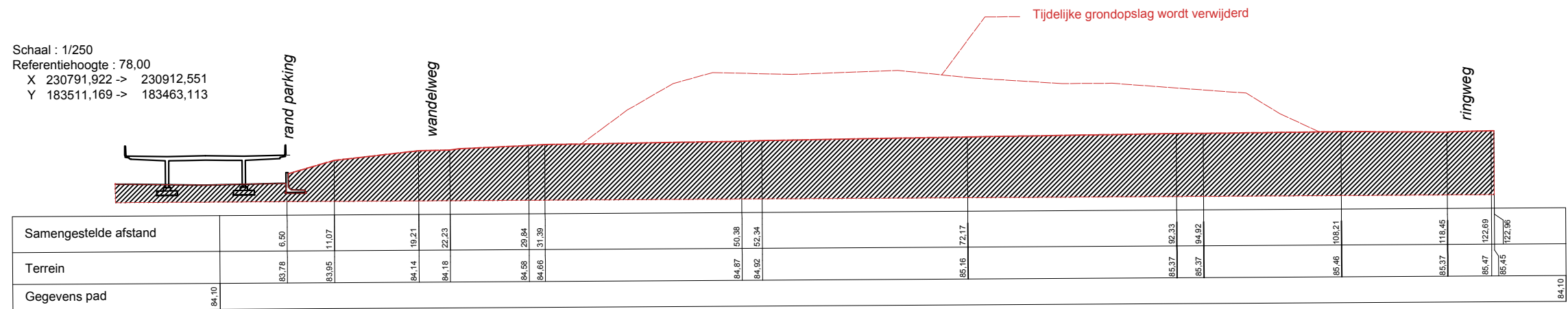
Voor verdere informatie kunt u contact opnemen met ondergetekende.

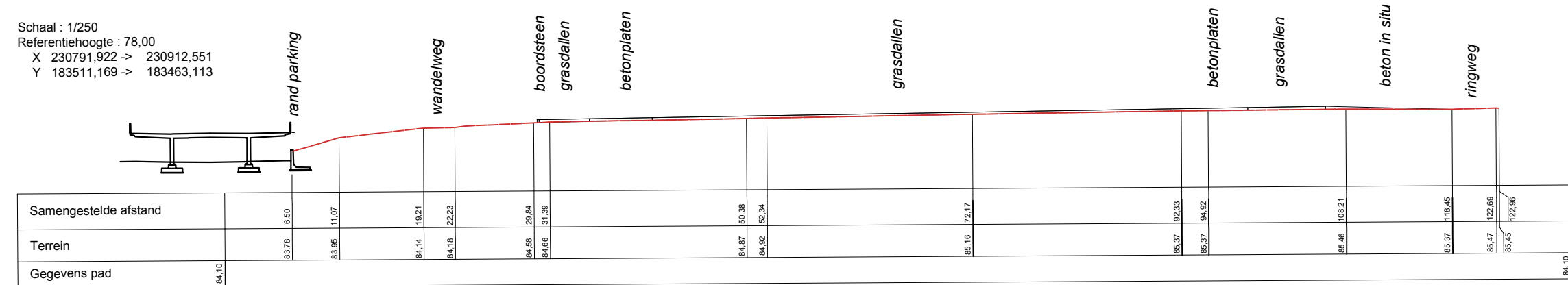
Bas Römgers
Architect | Beleidsadviseur
+32 (0)89 32 1812

Ziekenhuis Oost-Limburg
Schiepse Bos 6
B-3600 Genk
www.zol.be

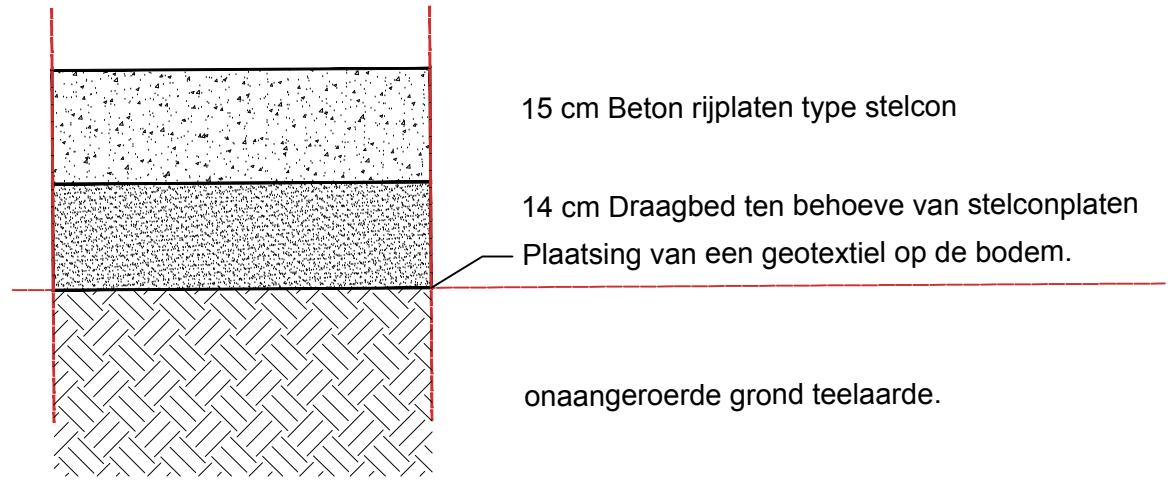
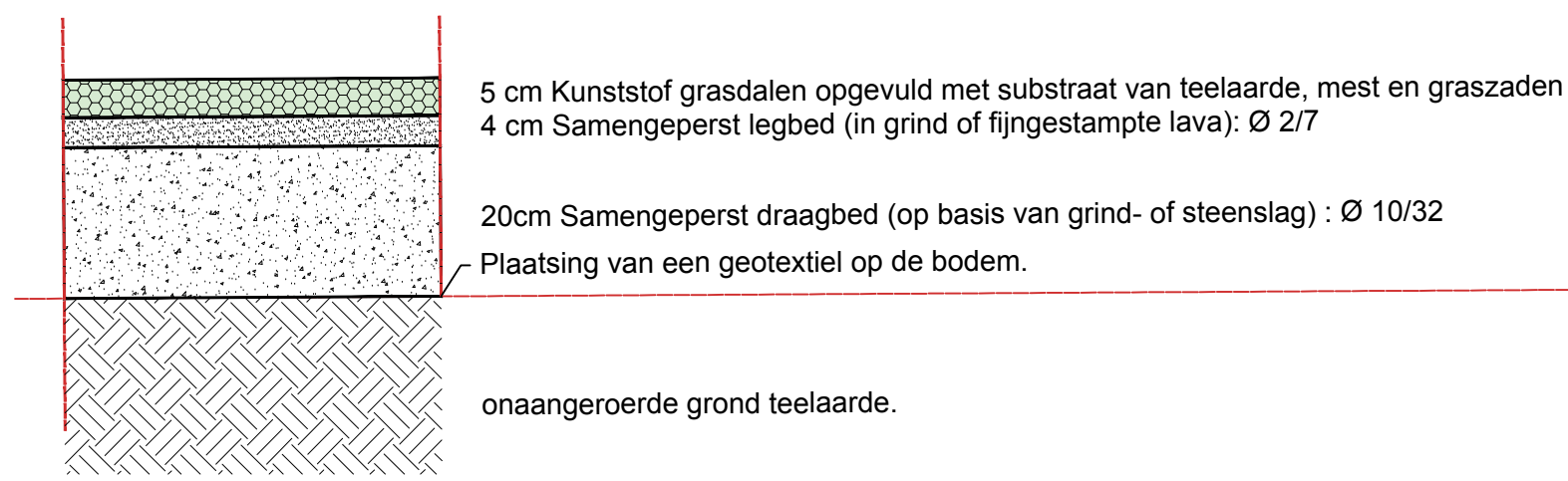
Bijlage 4 : Terreindoorsnedes geplande werken + inplantingsplan

PROFIELSNEDE BESTAANDE TOESTAND 1/500

PROFIELSNEDE TE VERGUNNEN TOESTAND 1/500

PRICIPEDETAIL 1/10

T:\4-BEDRIJFSKUNDIGE DIRECTIE\TECHNISCHE ZAKEN\PROJECTEN\G3\G3A\G3AD1629 - LIZA - PARKING\10 TEKENINGEN\PARKING LIZA.DWG

